

GŁOS PABIANIC

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

NIEDZIELA 18 LIPCA 1948 ROKU.

Nr 196 (1121)

Zabiegi rządu francuskiego

o nową naradę 4-ech

dla rozwiązania „problemu berlińskiego“

Bidault w roli sondy Marshalla

LONDYN, PAP. — Paryski korespondent Reutera donosi, iż rząd francuski sonduje obecnie nieoficjalnie możliwość zwołania konferencji czterech mocarstw, celem rozwiązania „problemu berlińskiego“.

W kołach paryskich, zdaniem korespondenta, wyrażany jest pogląd, że państwa zachodnie zgodzą się na nową konferencję czterech mocarstw, jeśli Związek Radziecki gotów będzie „znieść po tej konferencji blokadę Berlina“.

Jasna odpowiedź

Odpowiedź rządu radzieckiego na notę rządu USA w sprawie sytuacji w Berlinie wskazuje na to, że sytuację tę należy zrozumieć w związku z CAŁOKSZTAŁTEM ZA GADNIENIA NIEMIECKIEGO.

Obecna sytuacja w Berlinie — stwierdza nota radziecka — wynika z pogwałcenia przez USA, Wielką Brytanię i Francję uzgodnionych przez 4 mocarstwa decyzji w sprawie Niemiec i Berlina. Rządy USA, Wielkiej Brytanii i Francji udaremniły realizację postanowień dotyczących ściągnięcia reparacji z Niemiec zachodnich, swoją separatystyczną działalnością mocarstwa zachodnie rozbiły czterostronny mechanizm kontroli Niemiec, przez wprowadzenie nowej waluty w strefach zachodnich Niemiec i Berlina, zagrażają one normalnemu funkcjonowaniu gospodarki w strefie zachodniej.

Nota radziecka przypomina fakt, o którym mocarstwa zachodnie chciałyby zapomnieć, że stolica Niemiec — Berlin, tak samo, jak stolica Austrii — Wiedeń, zostały zdobyte jedynie i tylko przez wojska radzieckie, że mocarstwa zachodnie otrzymały prawną podstawę do przebywania w tych stolicach tylko i jedynie na skutek przyjęcia przez nie zobowiązania do prowadzenia polityki zgodnej z układem poczdamskim, zmierzającym do demilitaryzacji Niemiec, do podważenia podstaw militarystyki niemieckiej i do niedopuszczenia do odrodzenia Niemiec jako państwa agresywnego. Jawne kroki mocarstw zachodnich, zmierzające do utworzenia odrębnego rządu zachodnio-niemieckiego w swoich strefach podważyły prawną podstawę, która gwarantowała ich udział w administracji Berlina. Depcząc uzgodnienie uchwały — stwierdza nota radziecka — mocarstwa zachodnie same anulują swoje prawo do okupowania Berlina.

W tej sytuacji — konkluduje nota radziecka — dalsze rokowania mogą przynieść pożytek tylko wtedy, jeśli nie będą ograniczone wyłącznie do zagadnienia administracji Berlina, ale obejmą całokształt zagadnienia czterostronnej kontroli nad Niemcami.

Już pierwsze komentarze prasy światowej świadczą, że nota radziecka przyjęta została przez opinie wszystkich krajów, jako dokument dużej wagi. Szczególnie charakterystyczne jest stanowisko prasy francuskiej, która w komentarzach do noty radzieckiej wyraźnie stwierdza, że należy zgodzić się z radzieckim punktem widzenia, że dalsze rokowania mogą być pożyteczne tylko wtedy, jeśli obejmą całokształt zagadnienia niemieckiego i wskazuje na deklarację Konferencji Warszawskiej, jako podstawę do tych rokowań.

„Deklaracja warszawska — pisze prawnik „Figaro“ — może z pożytkiem być przedyskutowana przez cztery mocarstwa. Za podjęciem rozmów wypowiada się również półoficjalny „Monde“. Inne pisma paryskie prawie bez wyjątku nie ukrywają swego krytycznego stosunku do awanturkiej polityki amerykańskiej w sprawie zagadnienia niemieckiego. „W ciągu dwu pokoleń — pisze znany publicysta francuski Pertinax na łamach „France Soir“ — koncepcje anglo-amerykańskie uregulowania problemu niemieckiego zbyt często okazywały się błędnymi“.

LONDYN, PAP. — Korespondent agencji Reutera, powołując się na źródła

zazwyczaj dobrze poinformowane podkreśla, że w paryskich kołach politycznych wyraża się przekonanie, iż konferencja czterech w sprawie Berlina odbędzie się prawdopodobnie w sierpniu lub wrześniu.

Depesza Prezydenta Bieruta do kongresu zjednoczeniowego studentów we Wrocławiu

WARSZAWA, PAP. W związku z odbywającym się we Wrocławiu kongresem zjednoczeniowym Prezydent Rzeczypospolitej przekazał centralnemu komitetowi jedności młodzieży serdeczne życzenia, treści następującej:

„Serdecznie pozdrawiam młodzież polską, która jednoczy swe organizacje, aby zwartym i spotęgowanym wysiłkiem uczestniczyć w kształtowaniu wielkiej przyszłości Polski“.

Walka we Włoszech trwa

Osiem milionów demokratów włoskich czuwa w obronie demokracji

RZYM, PAP. — Dziennik „Unita“ ogłasza artykuł wstępny wicesekretarza Włoskiej Partii Komunistycznej Luigi Longo pt. „Walka trwa“.

„Zbrodniczy zamach dokonany na Togliatti“

Wielka ofensywa armii ludowej w Chinach

LONDYN, PAP. — Agencja Reutera donosi, że trzy armie chińskich wojsk ludowych rozpoczęły w sobotę zakrojoną na szeroką skalę ofensywę wzdłuż linii kolejowej Tsen-Tieng-Czan-Sien w prowincji Hopei — Ataki są wspierane przez artylerię.

go — pisze Longo — dowiódł w sposób dramatyczny konieczności zaprzestania polityki niezgody narodowej, nienawiści i walki przeciw klasie robotniczej i jej przywódcom, polityki, która została zapoczątkowana rok temu przez de Gasperi'ego. De Gasperi nakazuje swym agitatorom i dziennikarzom szerzenie nienawiści do przywódców opozycji, reprezentujących 8 milionów demokratów. Zamach na Togliatti'ego jest logicznym następstwem tej polityki de Gasperi'ego, który nie znośi żadnej opozycji.

Rząd odpowiedzialny jest za politykę, która wywołała w kraju ten nastrojowy wojny domowej. Spontaniczny wybuch strajku na terenie całego kraju jest dowodem, iż olbrzymia wię-

Stan zdrowia Togliatti'ego

RZYM, PAP. Biuletyn lekarski, wydany w sobotę rano podaje, iż stan Togliatti'ego nie uległ zmianom. Ognisko zapalne w płucach nie rozszerzyło się. Temperatura — 38, tętno — 115. Ciśnienie krwi — 130-7. Noc chory spędził spokojnie.

Przed nowym rozejmem w Palestynie

Dzisiaj o godzinie 15-tej mają ustać działania wojenne. Żydzi zgadzają się na rozejm — Arabowie zwlekają z odpowiedzią

LAKE SUCCESS, PAP. Hr. Folke Bernadotte — zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa wezwał obie strony walczące w Palestynie do zaprzestania działań wojennych w niedzielę o godz. 15-ej według czasu Greenwich. Jednocześnie rozjemca ONZ zażądał od USA i Francji wysłania do Palestyny po 125 obserwatorów, zaś od Belgii — 50.

Hr. Bernadotte w sobotę popołudniu opuścił Lake Success udając się samolotem do swej kwatery głównej na wyspie Rodos.

Jak donoszą z Tel-Awiv, rząd żydowski wyraził zgodę na niezwłoczne zaprzestanie

działań wojennych w Jerozolimie oraz w terminie trzydniowym w całej Palestynie, pod warunkiem, że Arabowie również podporządkowują się rezolucji Rady Bezpieczeństwa.

Komitet polityczny Ligi Arabskiej, jak informują z Ammanu, powziął dotychczas jedynie decyzję w sprawie niezwłocznego zaprzestania działań wojennych w Jerozolimie.

NOWY JORK, PAP. — Sekretariat Organizacji Narodów Zjednoczonych otrzymał od ministra spraw zagranicznych państwa

Izrael telegram, wyrażający zgodę na wezwanie Rady Bezpieczeństwa w sprawie nowego rozejmu w Palestynie.

Minister spraw zagranicznych Shertok twierdził, że rząd państwa Izrael jest gotów wydać odpowiednie rozkazy o zaprzestaniu walk jak tylko rządy państw Arabskich wyrażą zgodę na rozejm i na natychmiastowe zaprzestanie ognia w Jerozolimie.

LONDYN, PAP. Jak wynika z doniesień z Palestyny, obie strony walczące — Żydzi i Arabowie usiłują wykorzystać ostatnie godziny przed rozejmem dla zajęcia jak najwygodniejszych pozycji.

Żydzi, którzy w piątek zajęli Nazaret, położony w odległości 100 km na północ od Jerozolimy, twierdzą, że odnieśli znaczne sukcesy na drodze Haifa — Tel-Awiv i Jerozolima — Tel Aviv. Komunikat syryjski donosi o sukcesach wojsk arabskich na froncie północno-wschodnim między jeziorami Hule i jeziorem Tyberjadzkim. Żydzi zaprzeczają tym doniesieniom.

Lotnictwo obu stron rozwija ożywioną działalność bombardując pozycje przeciwnika. Samoloty żydowskie dokonały nalotu na Damaszek. Samoloty egipskie zbombardowały Tel Aviv.

Komunikat KC PPR

Komitet Centralny PPR otrzymał zaproszenie KC KPJ na V Zjazd Partii Jugosłowiańskiej i po rozważeniu, postanowił tego zaproszenia nie przyjąć.

Kierownicy KPJ sprzeniewierzyli się podstawowym zasadom marksizmu-leninizmu, łamią solidarność międzynarodową sił rewolucyjnych, prowadzą politykę nieprzyjazną wobec ZSRR, WKP(b) i wszystkich innych partii marksistowsko-leninowskich, zaś przez odmowę udziału w sesji Biura Informacyjnego wyłamali się z socjalistycznego frontu jedności w walce z imperializmem i postawili się poza nawias obozu rewolucyjnego.

Wypadki ostatniego tygodnia potwierdzają niezbicie, że obecni przywódcy KPJ nie chcą wejść na drogę samokrytyki i naprawienia swoich ciężkich błędów, na jedyną drogę, która przystoi rewolucjonistom, lecz przeciwnie, brną jeszcze głębiej w swych błędach i fałszywej ambicji i przy pomocy karkołomnych demagogicznych chwytów prowadzą perfidną agitację, aby wbrew oczywistym faktom uchodzić wciąż w oczach jugosłowiańskich robotników i chłopów za zwolenników marksizmu-leninizmu i solidarności antyimperialistycznej.

Sposób przygotowania kongresu, presja wywierana na członków partii, którzy ośmielają się myśleć inaczej, niż grupa rządząca w KPJ, przekreśla możliwość odegrania przez ten zjazd istotnej roli w uzdrowieniu partii.

W tych warunkach KC PPR uważa za niecelowe wysłanie swych przedstawicieli na kongres, który nie może odzwierciedlać myśli i dążeń marksistowsko-leninowskich kadr partii, ani rzeczywistych dążeń internacjonalistycznych klasy robotniczej i mas pracujących Jugosławii

KC PPR wyraża głębokie przekonanie, że zdrowe, ideologicznie wierne zasadom marksizmu-leninizmu i bohaterskiej tradycji antyimperialistycznej walki ludu jugosłowiańskiego — elementy KPJ — znajdą w sobie dość siły i odwagi, aby udrożnić partię i wyprowadzić ją z dzisiejszego ciężkiego kryzysu na drogę solidarności międzynarodowej, na drogę słusznej oceny przodującej roli ZSRR w walce z imperializmem i w budowie socjalizmu, na drogę zrozumienia wagi zwartego, rewolucyjnego frontu wszystkich krajów demokracji ludowej na czele z ZSRR, w walce z podlegaczami wojennymi, w walce o zwycięstwo socjalizmu.

Narady aktywów PPR w dzielnicach i w fabrykach

W dniu 19 lipca — w niżej wymienionych dzielnicach i zakładach pracy odbędą się narady w sprawie uchwał Lipcowego Plenum KC PPR:

Dzielnica Widzew	—	godz. 17-ta
Dzielnica Górna-Lewa	—	godz. 16-ta
Tramwaje	—	godz. 16-ta
Stolarow	—	godz. 15-ta

K. L. PPR

Bankructwo polityki USA w Grecji

Nowy gauleiter Trumana ma ratować faszystów ateńskich przed upadkiem

RYM (PAP). — W związku z mianowaniem nowego ambasadora Stanów Zjednoczonych w Atenach, agencja Wolnej Grecji, Elefteri Ellada poddaje ostrej krytyce amerykańską politykę w Grecji, która całkowicie zanikła.

Nowomianowany ambasador, p. Grady, będzie jednocześnie pełnił funkcję szefa amerykańskiej misji wojskowej w Atenach na miejsce skompromitowanego p. Griswolda.

Agencja przypomina szereg skandalicznych wystąpień Griswolda, który faktycznie rządził w Atenach. I tak Griswold w swoim czasie przyznał, że to on był inspiratorem masowych egzekucji dokonanych na demokratkach greckich.

Nowy ambasador amerykański, p. Grady nie potrafił nic zmienić w wytworzonej sytuacji, aby ochronić skompromitowaną politykę amerykańską w Grecji od bankructwa. Nominacja ta może jednak oznaczać, że Departament Stanu postanowił wywrzeć silniejszy nacisk na rząd ateński, by doprowadzić do użycia skompromitowanego p. Griswolda.

Plenum Zarządu Głównego Zw. Samopomocy Chłopskiej

WARSZAWA, PAP. — W dniu 17 bm. rozpoczęło swoje obrady plenum Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej. Poza członkami zarządu głównego w obradach wzięli udział min. Grubecki, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, oraz przedstawiciele wszystkich zainteresowanych instytucji.

Obrady otworzył prezes Zarządu Głównego ZSCh ob. Dura stwierdzając m.in.: „Jesteśmy świadkami coraz szybciej następującej konsolidacji zdrowych sił narodu, znajdujemy się w obliczu organicznego zjednoczenia obu partii robotniczych. Równocześnie następuje konsolidacja ruchu chłopskiego na płaszczyźnie postępu i radykalizmu, wyrazem tego jest podpisana przez władze naczelne SL i PSL deklaracja o współpracy. Deklaracja ta, stwarzając warunki dla politycznej jedności mas chłopskich, wiąże ściślej w dalszej pracy nad budową nowego ustroju gospodarczego, społecznego i politycznego polski ludowej.

Na bazie jedności klasy robotniczej, je dności ruchu ludowego i ścisłym sojuszu robotniczo-chłopskim rozwija swoją działalność Z S Ch.

Czechosłowacja — Rumun'a podpiszą układ o przyjaźni i współpracy

PRAGA PAP. W poniedziałek dnia 19 bm. przybędzie do Bukaresztu czechosłowacka delegacja rządowa z premierem Zapotockym na czele, celem podpisania układu przyjaźni i współpracy wzajemnej między Czechosłowacją a Rumuńską Republiką Ludową.

mienia bohatersko walczącego narodu greckiego.

Jak donoszą z Aten, w Grecji monarchistycznej zostanie wprowadzona od poniedziałku specjalna cenzura dla korespondencji wysyłanej za granicę.

Na froncie Rachi wojska demokratyczne

odparły atak wojsk ateńskich, które straciły 150 osób w zabitych i rannych, Obrona przeciwlotnicza zestrzeliła dwa samoloty.

W walkach w Epirze i Macedonii monarcho-faszystki straciły 215 osób w zabitych i rannych. 50 żołnierzy ateńskich dostało się do niewoli.

Kongres zjednoczeniowy demokratycznych organizacji studenckich — rozpoczął swe obrady we Wrocławiu

WROCLAW (PAP). W auli Politechniki Wrocławskiej rozpoczął swe obrady Kongres Jedności Demokratycznej Studenckich. Na kongres przybyło 330 delegatów AZWM „ZYCIE”, ZNMS, „Wici” i ZMD z całego kraju. Władze państwowe reprezentują na kongresie przewodniczący Rady Głównej dla spraw nauki i szkolnictwa wyższego minister oświaty dr Stanisław Skrzyszewski, wiceminister oświaty dr Garnarezyk oraz wicewojewoda wrocławski ob. Kamiński. Na kongres przybył przewodniczący Międzynarodowego Związku Studentów Grohman, przedstawicielka sekcji studenckiej Związku Młodzieży Bułgarskiej Rosa Żiwkowa oraz przedstawiciele organizacji studenckiej w Anglii Students Labour Federation Watkins i Zemla.

Kongres otworzył przewodniczący Centralnego Akademickiego Komitetu Jedności Demokratycznej poseł Zenon Wróblewski. Mówca stwierdził że Kongres Zjednoczeniowy czterech do-

tychczas istniejących i działających demokratycznych organizacji studenckich AZWM „ZYCIE”, „ZNMS”, „WICI” i ZMD, jest wydarzeniem pierwszorzędnej wagi w historii polskiego ruchu studenckiego. Zjednoczenie polskiego ruchu demokratycznego stało się możliwe dzięki przemianom ustroju, albowiem ustrój demokracji ludowej stwarza nowe warunki dla młodzieży polskiej, umożliwiając jej równy start do wyższego wykształcenia. Dopiero ustrój ludowy udostępnił wyższe uczelnie młodzieży robotniczej i chłopskiej przez likwidację zjawiska nadprodukcji inteligencji, przez zwężenie nauki z zadaniami, jakie stoją przed narodem.

„Jesteśmy pierwszym młodym pokoleniem — stwierdził pos. Wróblewski — które zdobyła wiedzę, zdolności i zapal będzie miało możliwość w całej pełni wykorzystania dla twórczej pracy nad budową dobrobytu i szczęścia osobistego, swojej rodziny i całego narodu”.

Imponująca rewia lotnictwa radzieckiego

W dniu dzisiejszym na terenie wszystkich republik ZSRR — odbywa się święto lotnictwa

MOSKWA (PAP). — 18 lipca odbędą się wspaniałe uroczystości związane z tradycyjnym świętem lotnictwa Związku Radzieckiego.

Lotnisko w Tusynie pod Moskwą przygotowuje się na przyjęcie wielotysięcznych tłumów. Mieszkańcy Moskwy i liczni goście z całego kraju będą mieli możliwość ujrzania parady potężnej floty powietrznej ZSRR, doskona-

nych lotników, mistrzowsko kierujących swymi maszynami.

Najpierw wystąpią młodzi lotnicy, wychowankowie klubów lotniczych, które niedawno powstały jako organizacja współpracująca z lotnictwem. Najciekawszym punktem programu uroczystości będzie pokaz lotnictwa wojskowego. Na zakończenie odbędą się ćwicze-

nia spadochronowe.

Uroczystość potrwa dwie godziny, zaś przerwa między jednym numerem programu a drugim potrwa najwyżej minutę.

W związku ze świętem lotnictwa odbyło się w parku kultury im. Gorkiego uroczyste posiedzenie Komitetu Miejskiego Komunistycznej Partii Moskiewskiej Rady Miejskiej wspólne z organizacjami społecznymi stolicy oraz dowództwa sił lotniczych.

Do Leningradu przybędzie specjalna ekipa lotników, bohaterów Związku Radzieckiego, którzy brali podczas wojny udział w obronie tego bohaterskiego miasta.

W klubach lotniczych we wszystkich miastach zostały otwarte wystawy obrazujące olbrzymi wzrost ilościowy i jakościowy lotnictwa radzieckiego.

W Uzbekistanie odbywają się zawody modelarzy uzbeckich. W parkach Taszkentu, Bucharzy i innych miast ludność bierze masowy udział w zabawach ludowych.

Sojusz węgiersko-bułgarski podpisany został wczoraj przez premierów: Dymitrowa i Dinnyesa

SOFIA (PAP). W piątek podpisany został układ o przyjaźni, wzajemnej pomocy i współpracy między republiką bułgarską, a republiką węgierską.

Ze strony bułgarskiej układ podpisali — premier Dymitrow, i minister spraw zagranicznych Kolarow, a ze strony węgierskiej — premier Dinnyes i minister spraw zagranicznych Molnar.

Po podpisaniu układu obaj premierzy wygłosili krótkie przemówienia.

„Podpisany układ — oświadczył premier Dymitrow — odpowiada najszerzszym pragnieniom narodów bułgarskiego i węgierskiego i zostanie powitany przez wszystkie milujące pokój narody jako nowy krok w kierunku zabezpieczenia trwałego demokratycznego pokoju na świecie. Obserwując nisłowania imperialistów dążących do wskrzeszenia niemieckiego militarystu i do wykorzystania go jako narzędzia nowej agresji, narody nasze postanowiły przyłączyć swe siły do sił innych narodów demokratycznych, na których czele stoi Związek Radziecki.

Narody nasze postanowiły bronić swych demokratycznych zdobyczy oraz swej wolności i niezależności.

Premier Dinnyes podkreślił w swym przemówieniu znaczenie układu bułgarsko-węgierskiego dla wzmocnienia wspólnego frontu demokratycznych i milujących pokój narodów.

„Imperialiści niejednokrotnie wykorzystywali Węgry i Bułgarię dla swych egoistycznych celów — oświadczył premier. Obecnie sytuacja zmieniła się radykalnie. Dziś Węgry i Bułgaria wstąpiły na drogę rozwoju demokratycznego i stanowią nierozdzielny część frontu narodów milujących pokój. Jesteśmy spokojni o naszą przyszłość, ponieważ na czele frontu na rodów milujących pokój stoi Związek Radziecki, który ponosił olbrzymie ofiary dla wyzwolenia narodów środkowej i południowo-wschodniej Europy, oraz dla zabezpieczenia niezależności i pokojowego rozwoju tych narodów. Bez Związku Radzieckiego ani Węgry, ani Bułgaria, ani wiele innych państw nie mogłoby wywalczyć swej wolności i niezależności” — oświadczył w zakończeniu premier Dinnyes.

Komunikat KW PPR

W dniu 20 lipca 1948 r. o godz. 10-ej w świetlicy W.P.P.R. przy ul. Piotrkowskiej 55, odbędzie się

ODPRAWA INSTRUKTORÓW propagandy i kolportażu, przy Komitecie Powiatowych i Miejskich P.P.R. Obecność obowiązkowa

Komitet Wojewódzki P.P.R. Wydział Propagandy

Jan Bodenek

Nocne przesłuchanie

(Przełożyl z języka słowackiego Antoni Brosz)

(Dokończenie)

Mayer, wy pierwszy na skraju, a reszta obok! Gdybyście się przyznali, byłibyście najwyższej dwadzieścia lat gnili w więzieniu albo gdzieś w obozie pracy, a tak, nie musimy wam przynajmniej dawać żreć; Chodźcie, Mayer, wyście najlepiej wtedy wyznawali przy naszych! Raz, dwa! Jak zegarek! Po niemiecku! — obchodziłem ich wokół, perswadując nienawistnym tonem, że gdyby się byli przyznali, byłoby dla nich daleko lepiej. Niekiedy puszczałem na ich głowy tusz przekleństw i obserwuję ich, kołyszących się niby piekielne katy, co w nieoświetlonym piekle warzechwiami mieszają ciała w kotłach olbrzymich, niby bombowy krater. Wciąż rozpędzają się przy robocie i dobrze wyrzucają ziemię, ale po chwili to jeden to drugi opada na łopatę całym ciężarem, zwieszając się nad nią, niby mokry łach. Zwłaszcza Mayer wisi na opacie, jak szmaga. Trzęsie nim, jakby stał na mrozie nago. Widocznie śmierć mu przed oczyma błysnęła kłami.

— No co, Mayer? Ciężko? Teraz przynajmniej wiecie już, jak się czuli ci, coście ich tu przywiekli? Pewnie tak, jak wy teraz. No, szybko, szybko, nie mamy czasu babrać się z wami! — krzyczę na niego i przyskończywszy bliżej chce go chwycić za piersi, ale wymyka mi się spod ręki i po drzewcu łopaty ześlizguje się na ziemię, na ręce i na kolana. Nie można już rozemnać, czy człowiek to, czy jakaś duża czarna plama.

— No co, Mayer? Szybko! — krzyczę nad Niemcem, ale równocześnie, słucham, że chlipie i cza.

Stałem nad brzegiem jamy i zacząłem oo-

tarmosić za pierś.

— Chodźcie, Mayer! Jeszcze za płytko dla was, psy was wygrzebią!

Chłop zaczął teraz chlipać na dobre i belkotnąć jakieś słowa, których początkowo nie rozumiałem. Po chwili zdawało mi się, że słyszę „młyny, to ja”...

Zaczynam go tarmosić, aby zmusić do wyraźnego mówienia. Rozchlipał się, jak spensjonowany major, lzy mu ciekły na wąsy i po niegolonej brodzie, kiedy dusi z siebie:

— Młyny... to ja... panie komendancie... tych ewilów postrelali... nas pięciu... to ja...

— A, panie Mayer! — buchnęło ze mnie i skończyłem ku jamie, aby w końcu zrozumieć dokładnie, co belkocze.

Ach tak, więc to wy, hm? No widzicie! Więc wy? — Czuję, jak raptem wylewa się ze mnie ten plugawy nastroj, który noszę w sobie od czasu, gdy postanowiłem ich w ten sposób zmusić do złożenia zeznań. Więc dopiętem czegoś!

Kazałem pozostałym czterech zawołać tu, nad Mayerową jamę, aby wysłuchali jego słów. Usłyszawszy, co zeznał, poezeli krzyczeć, że łże, a krzyczeli z takim załamaniem głosu i przerażeniem, jakie dobywa z piersi strach histeryka przed śmiercią. Krzyczeli z taką dużą zacieklnością, a potem na mnie, że początkowo nie mogłem dojść do słowa. Musieliśmy ich siłą odciągnąć od Mayera, tak nacierali na niego.

Potem spędziliśmy każdego pod groźbą automatów do jego jamy. Mayer, cały rozdygotany, gwałcił, jak guma na wszystkie strony, dzwonił zębami i patrzył na nas z jakąś dziką determinacją.

— Więc co! — skończyłem do pozostałych, którzy stali znów w swoich jamach.

— Co się gapiacie, jak osioł na gnojnie? Przyszajcie się, czy nie! Młodzi, jak drewniane klody, więc przynagliłem ich do roboty.

— A wy, Mayer — krzyknąłem głośno, by pozostali mogli słyszeć — wyłaźcie z tego dołu i zasypujcie to z powrotem — i pokazałem mu glinę którą wykopał i wyrzucił na trawę.

Chłop wsparł się piersiami o krawędź dołu i wygramolił się na trawnik. Rzucił się z jakimś dziwnym pośpiechem do zasypywania. Wzdychał przy tym i jęczał głośno, czując, że się oddala od niego beznosa kostucha. Ale szybko nstał. Wbił łopatę w ziemię, westchnął i po chwili, otarłszy twarz dłonią, zaczął znów z dziką pasją zasypywać.

— No, Mayer — powiedziałem mu na głos — nie musicie się tak śpieszyć, tamci was nie wyprzedzą. Czasu macie dość — powiedziałem, patrząc przy tym na tamtych. Ale w miarę, jak Mayerowi znika gлина z trawnika — widzę, że pozostali, to jeden to drugi, wsparli się na łopacie spozierając na Mayera, jak malwa pomaluj jego jama za każdym ruchem łopaty.

Poprawiając czapki, z trudem łapia powietrze, to znów drapią się po skudłonych głowach. Widzę, że wybór mają niełatwy. Ręce im opadają, a nie wiedzą, co począć: chwyć się za łopatę, znów, czy wreszcie otworzyć gębę.

Kiedy się już zuli, jak boby na lodzie, próbowałem ich znów poderwać:

— Hej, wy tam! — krzyknąłem na stojącego najbliższego Mayera. — Szybcieli, szybko!

Z Mayerowego dołu wyrósł już kopczyk gliny, do której dorzucił ostatnie łopatę. Ściągnął jego ściągnął ramiona i nie mógł oderwać oczu od zasypanego dołu. Potrzebałem gwałtownie jego ramieniem i rozkrzychałem znów na dobre. Wreszcie załamał się. Klapiąc zębami wyjął po złoście że i on był z Mayerem, kiedy trzech nieszczęśliwców wywalił tu pod kopie.

— Aha, więc i wy! — zagrało mi w żyłach, już mi teraz nie ujdą! — Więc i wy! A oni? — zapytałem, wskazując głową na pozostałych.

— Stali, niby worki z pierzem, a po chwili i oni wyjąkali.

— A zatem jesteście w domu — zawołałem zwycięsko.

Potem wezwałem ich, aby raz jeszcze powtórzyli wyraźnie wyznanie. Opowiedzieli wszystko ze szczegółami, powoli, jak mali chłopcy przynajęjący się do kradzieży jabłek w ogrodzie nauczyciela.

— Dobrze, spiszemy o tym szczegółowy protokół w komisariacie. A teraz do roboty! Zasypać doły! Szybko!

Rzucili się do łopat i zasypywali doły. Pot ściekał im po twarzach i po karkach, pozostawiając po sobie wilgotne, błyszczące pasy.

Już nie kłamię. Stałem przy nich bez słowa, patrząc, jak gorączkowo zasypują doły. Potem dałem rozkaz do odmarszu. Przebierali śmieśniewie nogami, drabiając z góry po łące, w dół do wsi. Tak, była duża różnica, zśliśmy na taniec chromej kostuchy, i wracamy, a ona została za nami z wyszczerzonymi zębiskami.

W komisariacie spisałem z nimi protokół, kazalem ich z powrotem zamknąć i poraz pierwszy od długiego czasu spokojny rzuciłem się na łóżko bez śledczego transu.

Rano odtransportowałem ich do najbliższego miasta powiatowego i oddałem w ręce sądowni ludowemu. Należeli do niego.

Odtąd jakimś wyszedł z czysca, był ze mnie zupełnie inny człowiek. Pogodziłem się z żoną i sprowadziłem ją do domu. Przeprosiłem przyjaciela za to, com jemu i wszystkim nabryzgał na ulicy. Kiedy tu byli Niemcy. Dzień przed tym prasa doniosła, że okręgowy sąd ludowy skazał ich na śmierć przez powieszenie. W dusznej całej gminy rachunek został wyrównany. Od dziś zacząłem być w oczach wszystkich normalnym człowiekiem. Tak jak przedtem.

Potężny ruch protestu

Klasa robotnicza Włoch zdała egzamin

Nowy etap w walce o prawdziwą demokrację

Potężny ruch protestu, jaki objął Włochy po zbrodnym zamachu na Palmiro Togliattiego, żywiołowa siła tego ruchu, który szybko przerodził się w strajk powszechny, obejmujący cały kraj, jest wymownym dowodem dojrzałości politycznej włoskiej klasy robotniczej.

Nie pomogły obłudne oświadczenia przedstawicieli rządu i partii rządzących, którzy przy pomocy zdawkowych słów potępiania dla mordercy starali się wykreślić od odpowiedzialności za popełnioną zbrodnię. Klasa robotnicza z miejsca pojęła, że zamach na Togliattiego nie był przypadkowym czynem szaleńca, ale, że był on bezpośrednim skutkiem nieprzebiegającej w środkach kampanii oświeceniowej, terroru i gwałtu, rozpetanej przez rząd de Gasperi'ego przeciwko organizacjom robotniczym i demokratycznym. Zrozumiały to wszystkie zdrowe i nieskorumpowane elementy narodu włoskiego, które wspólnie z klasą robotniczą dały wyraz swemu oburzeniu z powodu haniebnego polityki rządu, potulnie wykonującego wszelkie rozkazy swoich amerykańskich mocodawców.

Szybko rozgrywane wypadki we Włoszech potwierdziły zresztą ponad wszelką wątpliwość **solidarność partii**, wchodzących w skład koalicji rządowej, z **faszystowskimi grupami**, knującymi spiski przeciwko republice. Rząd de Gasperi'ego nie podjął po zamachu żadnych kroków przeciw działalności organizacji **faszystowskich**. Skupił on natomiast wszystkie swe siły dla zwalczania i rozbięcia ruchu protestacyjnego mas pracujących, którego jedynym celem jest obrona instytucji i swobód demokratycznych.

Oświadczenia ministra spraw wewnętrznych Scelby i premiera de Gasperi, stwierdzające, że rząd gotów jest użyć siły przeciwko Generalnej Konfederacji Pracy, lamistrakowska pozycja saragatowców, którzy bezskutecznie zresztą nawoływali robotników do podjęcia pracy przed terminem wyznaczonym przez CGT, nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do tego, że reakcyjne partie, będące u władzy dążą do wykorzystywania wytworzonej sytuacji we Włoszech, nie dla pokromienia żywiołów faszystowskich, ale dla **krwawej rozprawy z klasą robotniczą**.

Prowokacyjne zamysły rządu de Gasperi'ego zostały jednak spralizowane dzięki przewidującej i umiejętniej taktyce partii robotniczych i Generalnej Konfederacji Pracy. Ta ostatnia mocno ujęła w swe ręce kierownictwo strajkiem powszechnym, który wybuchł **żywo i łowo**. W manifestie wydanym do klasy robotniczej Generalna Konfederacja Pracy wezwała robotników do ścisłego przestrzegania dyrektyw związkowych celem niedopuszczenia do żadnych prowokacji.

Strajk powszechny zakończył się w piątek

Podziękowanie

Polski Czerwony Krzyż Oddział Łódzki po daje do wiadomości, że dotychczasowe wyniki „Tygodnia” PCK w Łodzi, który odbył się w roku bieżącym w okresie od 16 — 22 czerwca — wyrażają się w sumie 1.225.000 zł.

Polski Czerwony Krzyż Oddział w Łodzi — składa podziękowanie zarówno ofiarodawcom jak i tym wszystkim którzy włożyli wiele wysiłku w realizację programu „Tygodnia” oraz w zbórkę ofiar, którą przeprowadzili mimo całodziennego deszczu w dniu 20. 6. 48 roku.

Interpelacje naszym Czytelników

Gdzie są rowery dla świata pracy?

Wszyscy z pewnością oglądaliśmy te malownicze plakaty, na których widnieje człowiek pracy, wracający z fabryki na rowerze z pogodną miną i zadowoleniem. Dużymi zgłoskami jest tam wypisane: „Ze wsi do miasta, z miasta na wies, rowery dla świata pracy na wypłaty”.

Gdzie je można otrzymać? Ten problem jest dla nas trudny do rozwiązania. Dnia 10-go bm. my, strażacy PZPB Nr 3, Łódź, chcąc skorzystać z dogodnych warunków, postanowiliśmy zakupić kilka rowerów. W tym celu zgłosiliśmy się do Rady Zakładowej PZPB Nr 3. Rada Zakładowa skierowała naszą delegację do PSS na ulicę Zawadzka Nr 1. Tam, odsyłając nas kolejno od pokoju do pokoju, oznajmiono nam w 12-tym pokoju z kolei, iż mieści się taki urząd na ulicy 11-go Listopada Nr 85. Tam przyjęto nas mile, pozwolono obejrzeć i wypróbować rowery następnie kazano się zgłosić po formularz do wypełnienia. Lecz tu okazuje się fiasko, przydzielają tu rowery tylko rolnikom. Więc skierowa-

w południe w porządku i dyscyplinie. Była to największa i najpotężniejsza akcja, przeprowadzona przez włoską klasę robotniczą od czasu zakończenia wojny. Akcja, która wzmocniła jedność robotniczą i wzmogła autorytet polityczny i moralny klasy robotniczej w narodzie. „Strajk powszechny — pisał organ CGT „Il Lavoro” — był początkiem nowego etapu w walce, w której robotnicy wiosecy jeszcze

mocniej zewrą szeregi swych organizacji w obronie wolności demokratycznych. Strajk powszechny się skończył, ale walka o prawdziwą demokrację trwa nadal”.

W walce tej włoska klasa robotnicza nie jest odosobniona. W walce o niezależność swego kraju przed zachłannością trustów amerykańskich, w obronie swej republiki przed wladmą nowego faszyzmu, włoska klasa robotnicza może liczyć na solidarność mas ludowych całego świata, walczących z tym samym, co i ona, wrogiem.

J. C.

Nowe formy polsko-czeskiego współzawodnictwa

Kto i na czyj koszt spędzać będą wczasy

Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego Nr. 1 w Bielawie rozpoczęły z dniem 1 lipca oryginalną formę rywalizacji: współzawodnictwo międzynarodowe. Ze strony czeskiej w szranki wstąpiły zakłady w Hronowie i Nachodzie.

W myśl przyjętego przez obydwie strony regulaminu przyjęto, jako podstawowe wskaźniki współzawodnictwa, wykonanie planu i stopień jego przekroczenia, wzrost wydajności na maszynogodzinę (przedzie wszystkim krosnogodzinę i wrzecionogodzinę), wzrost wydajności na robotnikogodzinę oraz zmniejszenie odsetka nieobecności przy pracy w stosunku do okresu poprzedniego.

Układ o współzawodnictwie zawarty został na okres trzech miesięcy. W wypadku nie wypowiedzenia go na miesiąc z góry przedłuża-

się on automatycznie na następne trzy miesiące.

Wyniki orientacyjne będą publikowane co miesiąc. Natomiast wynik ostateczny, ocenający pracę w ciągu całego etapu, podejmować będzie raz na trzy miesiące Sąd Współzawodnictwa, złożony z przedstawicieli Zarządów Głównych Związków Włóknarzy, Centralnych Zarządów Przemysłów Włókienniczych, przewodniczących rad zakładowych, oraz przedstawicieli dyrekcji obydwu zakładów.

Zwycki zakład otrzymuje od przegranej tego sztagardu Pracy, a zakład przegranej otrzymuje pamiątkowy proporzec.

Ponadto dwudziestu przodowników pracy i dziesięciorgo dzieci przodowników (w wieku do lat 14) zakładu wygrywającego spędzi dwutygodniowe wczasy w kraju zakładu przegranej i na jego koszt.

Wielki pokaz pracy, energii i ambicji

Wystawa — która kształci, olśniewa i podnosi na duchu

Co ujrzymy we Wrocławiu?

(Od specjalnego wysłannika „Głosu”)

Wrocław w lipcu.

Pojęcie Wystawy jest nierozdzielnie związane z żywym człowiekiem pracy. I dlatego prawdziwym symbolem Wystawy jest okazała wielka rzeźba, ustawiona w rozległej hali ciężkiego przemysłu i wyobrażająca robotnika, wyprężonego w pełnym napięciu i skupienia momencie pracy. Drugim symbolem Wystawy Wrocławskiej jest słynna już dziś w całym kraju wysoka, strzelista t. zw. „igła”, dobitnie obrazująca dumną ambicją naszych Ziemi Odzyskanych, nieustannie dążących do najwyższego poziomu osiśnięcia. Trudno pisać jest o tym, co zobaczymy już za kilka dni na Wystawie. Zwiedzający niewątpliwie otrzymają tak olbrzymi zasób wrażeń, przeróżnych wiadomości z najrozmaitszych dziedzin i zakresów, że doprawdy będą z pewnością oszołomieni imponującym rozmachem oglądanych cudów. Mówimy śmiało — cudów bez żadne-

go cudzysłowa, bo czy nie są prawdziwym cudem t. zw. „sale węglowe”, wyobrażające pracę, rozwój i życie naszych kopalni na Ziemiach Odzyskanych, lub uplastyczniony wodny szlak srebrzystej, szerokiej Odry — tej prawdziwej rzeki słowiańskiej. A piękny, uderzający swym estetycznym i rzeczowym wykończeniem pawilon przemysłu metalurgicznego lub mniej piękny, tak bliski sercom łódzkich włóknarzy, pawilon tekstylny? Czyż to nie są również godne uwagi cuda rak polskiego robotnika, budującego swój dobrobyt i całego narodu na odwiecznych ziemiach Piastów, które po długiej poniewierce wróciły nareszcie do Macierzy.

Uprowadzam lojalnie wszystkich, co się wybierają na Wystawę (a wiem z góry, że tych chętnych będą setki tysięcy, o ile nie miliony), iż trzeba być dobrze przygotowanym fizycznie i psychicznie do oglądania cudów wysta-

To i 1owo

Pallant(e) czy piłka?

Był i w naszej historii lat międzywojennych podobny wypadek. Szczuła zaciekłe endecja przeciw Gabrielowi Narutowiczowi, obrzucała go błotem i śliną jadem, ludzi z ambon kleru, nawołując do usunięcia „masona ze Szwajcarii”. Nic dziwnego, że w tej atmosferze znalazł się przedk „wykonawca” Eligiusz Niewiadomski, który spełnił „pobożne życzenia” endecji i kleru łącznie — i zamordował pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej.

W dniach ostatnich opinia całego świata została wstrząśnięta wiadomością o zbrodnym zamachu, dokonanym na wielkiego włoskiego klasy robotniczej, Palmiro Togliattiego. Oficjalne komunikaty doniosły, że sprawcą zbrodni był młody gwałtownik, niejaki Pallante, ale przecie „nieoficjalnie” wszystkim wiadomo, iż Pallante to tylko włoski Niewiadomski, to nie „pallant”, a piłka w rękę marshallowsko-watykańsko-chrześcijańsko-demokratyczno-saragatowskiej reakcji.

Któż to bowiem, jak nie Departament Stanu USA opatrzył niedawno nazwisko Togliattiego etykietą: „SZCZEGÓLNIENIE NIEBEZPIECZNY”?

Któż, jak nie klika de Gasperi'ego ludzi przeciw Togliattiemu jako ORGANIZATOROWI (?) WOJNY (?) DOMOWEJ (?) ?

Któż, jak nie Watykan groził NIEBEZPIECZEŃSTWEM, płynącym ze strony ludzi POZBAWIONYCH ETYCZNYCH I MORALNYCH WZORÓW?

Któż, jak nie saragatowcy szczuili wprost i jawnie, że TOGLIATTIEGO I JEGO ZWOLENNIKÓW NALEŻY ZLIKWIDOWAĆ?

Tylko z tym wszystkim reakcja amerykańsko-włoska bardzo się, jak wiadomo, ze zbrodnym zamachem na Togliattiego przeliczyła. Krwawa piłka rzucona przy pomocy Pallanta, odbiła się tak wielkim oburzeniem o lud włoski, że aż zabrzęczały szyby w siedzibie de Gasperi'ego i Citta del Vaticano. Niewszkarszone masy pracujące Italii pokazały, że wszelka terrorystyczna gra może się nieprzyjemnie skończyć dla faszystowskich „sportowców”.

E. Tam.

Stadem naszym artykułów

Lokatorzy domu przy ul. Mazurskiej 6

powrócą do swych mieszkań

W związku z notatką p.t. „Dom przy ul. Mazurskiej 6 przykładem niedbalstwa Zarządu Nieruchomości”, zamieszczoną w Nr 145 „Głosu Robotniczego” z dnia 6 czerwca rb. — Zarząd Miejski nadał nam następujące wyjaśnienie: „Po zbadaniu przez rzeczoznawców stanu domu przy ul. Mazurskiej 6, władze budowlane stwierdziły osłabienie konstrukcji budynku i konieczność obniżenia go o jedną kondygnację. Po ewakuacji lokatorów z III piętra roboty zostały rozpoczęte, lecz ulewne deszcze, trwające kilkanaście dni, zmusiły do przerwania pracy i do przeniesienia gdzie indziej mieszkańców z niższych pięter. Obecnie przy sprzyjającej pogodzie remont podjęto na nowo, po jego zaś ukończeniu lokatorzy zostaną wprowadzeni z powrotem do swych mieszkań”.

nym czasem świata pracy w ogóle nie potrzeba się liczyć? Czy nie można by jakoś sprawniej tego załatwić? Nikt nie chce odpowiedzialności brać za nic, tylko odsyła do drugiego, umywając ręce, jak Piłat.

A może w ogóle rowerów się nie daje? Trzeba wówczas po prostu to zakomunikować.

Z poważaniem
stali czytelnicy „Głosu Robotniczego”
z PZPB Nr 3 w Łodzi
Janasik Albin
Jach Ryszard

wowych. Wrażeń, niezapomnianych i niezwykłych, będzie bez liku i to na każdym prawie kroku a tereny Wystawy są bardzo rozległe i obszerne. Obejrzeć Wystawę w ciągu jednego dnia jest nie do pomyślenia. Tym bardziej, że tu właściwie najważniejsze jest nie tyle obejrzenie, ile **przesłuchiwanie**. Każdy pawilon lub stoisko — to całe uplastycznione, gruntu i wymowne studium, pouczające w żywej, poglądowej formie o tym, co potrafi zrobić entuzjazm i zapał człowieka, pracującego na swojej ziemi i całkowicie i całkowicie wolnych warunkach Polski Ludowej, oswojonej z pod jarzama gniebieli i wyzyskiwaczy różnego autoramentu.

Największą zaletą Wystawy jest to, iż trzeba ją właściwie studiować, a nie oglądać i na tym również polega konieczność odpowiedniego nastawienia i przygotowania się do tych imponujących studiów.

Problem żywego człowieka, zagadnienie znaczenia pracy, przegad porównawczy w przekroju historycznym tych zagadnień w ścisłym powiązaniu z odwieczną polskością naszych Ziemi Odzyskanych — wszystko to stanowi zasadniczy temat ekspozycji, umieszczonych w samym sercu Wystawy — olbrzymiej Hali Ludowej. Na uwagę zasługuje tu niezwykle jasna systematyka i logiczna ciągłość, ujawniająca się w samym rozmieszczeniu ekspozycji. Słyszałem słuszne słowa jednego z robotników, pracujących nad montowaniem poszczególnych sal w Hali Ludowej:

„W ciągu tego krótkiego czasu, jak tu pracuję — powiedział ów robotnik — więcej się nauczyłem, niż w szkole. Lepiej teraz znam Polskę, nasz naród, nasze ziemie, naszą historię, niż kiedykolwiek. A nikt mnie tego tu nie uczył. Opowiedziały mi o tym te rzeczy, co tu porządkuje i ustawiam!”

Te proste i szczerze słowa robocizna świadczą dobitnie o zasadniczym znaczeniu i istotnym charakterze obecnej Wystawy.

Na poważne skupienie i studia zasługuje przede wszystkim t. zw. teren „A” Wystawy, na którym są zgromadzone pawilony najpoważniejszych gałęzi przemysłu oraz obejmujące tematykę społeczno — historyczną. Nie mniej poważnym, ale bardziej różniczkowanym i barwnym jest okazały teren „B”, gdzie zobaczymy mnóstwo ciekawych wspaniałości z najrozmaitszych dziedzin.

Leży tam również w pobliżu wielkie „Wesołe Miasteczko”. A za granicami właściwej Wystawy — znajdują się dalsze jej logiczny ciąg — olbrzymi, powstający, jak feniks z popiołów i zgłiszcz wcią i pracą polskiego robotnika — coraz bardziej tętniący życiem i rozmachem olbrzymi, piękny Wrocław — stolica naszych Ziemi Zachodnich. Ale o tym wszystkim następnym razem.

(pow.)

Skargi palaczy z Julianowa

We wszystkich poczekalniach naszych tramwajów dojazdowych znajdują się kioski z gazetami, papierosami, wodą sodową i t. d. Jest to wielka wyгода dla podróżnych.

Istnieje tylko jeden przykry wyjątek — oto w poczekalni dojazdówek w Julianowie nie sprzedaje się od pewnego czasu papierosów. Dlaczego?

Sprzedawca — emeryt dojazdówek (we wszystkich poczekalniach dojazdówek pracują tramwajarze - emeryci) skarży się, że właśnie dla tego jednego punktu sprzedaży co-

fięta została koncesja na sprzedaż papierosów. A przecież jest to jeden z najruchliwszych przystanków na terenie naszego miasta!

Jeżeli prawie wszystkie prywatne sklepy mogą sprzedawać bez żadnych ograniczeń papierosy — dlaczego właśnie starszemu emerytowi, który trzydziście lat pracował na tramwajach odmawia się tej koncesji?.. i to ze szkoda dla podróżnych.

Mieszkańcy Julianowa

ZA PREZYDENTA MIASTA
mgr Adam Ginsbert
Dyrektor Zarządu Miejskiego

Elektryfikacja idzie naprzód

Pół miliarda zł. na tegoroczne inwestycje i remonty

Osiągnięcia i plany Zjednoczenia Energetycznego Okr. Łódzkiego

W roku bieżącym na inwestycje w Zjednocz. Energ. Okr. Łódzkiego przeznaczono 300 mil. złotych, a oprócz tego przeszło 200 mil. zł na remonty i zakup sprzętu w podległych ZEOL zakładach.

Jedną z najważniejszych inwestycji w roku bieżącym stanowi budowa nowego kotła, największego w Elektrowni Łódzkiej. Wydajność kotła wynosi 100 ton pary na godzinę. Jest to kocioł zbudowany specjalnie na pył węglowy. Dzięki temu Elektrownia Łódzka zaoszczędzi znaczne sumy pieniędzy. Miał węgiel jest mielony w odpowiednich młynach na pył i spalany w specjalnych palnikach, jak gaz. Ponieważ przy spalaniu tego gatunku węgla istniałoby niebezpieczeństwo zadymienia miasta zastosuje się w Elektrowni podwójne lility, odprowadzające gazy spalinowe.

Elektrownia Częstochowska również otrzyma 2 nowe kotły. Wydajność ich będzie wynosiła 12,5 ton na godzinę przy 20 atmosferach ciśnienia w temperaturze 375 stopni.

Elektrownia w Kaliszu montuje nowy kocioł, którego wydajność wynosić będzie 32 tony na godzinę. W związku z budową nowego kotła montuje się również w Kaliszu turbozespoł szwedzki o mocy 5 tys. kilowatów.

Dzięki inwestycjom w elektrowniach ZEOL zwiększy się moc rozporządzalna tych zakładów, nie będzie przerw i ograniczeń w sieci. Ponieważ zakłady połączone równoległe stale ze sobą współpracują, a ponadto do dyspozycji jest linia Śląsk — Łódź w okręgu łódzkim istnieje niemal 100 procent pewności dostawy prądu.

Należy zaznaczyć, że w związku z wyżej wymienionymi inwestycjami prowadzone szereg robót pomocniczych, jak rurociągi, urządzenia do zmniejszania wody zasilającej — w celu uniknięcia kamienia kotłowego, urządzenia nawęglające, wentylacyjne, pompy itp.

Poza inwestycjami w zakładach, wytwarzających prąd, prowadzi się roboty w zakładach rozdzielczych. W zakres tych prac wchodzi 4 nowe podstacje transformatorowe rozdzielcze na 6 tys. woltów oraz nowe kable zasilające, szczególnie na krańcach miasta. Jeżeli chodzi o oświetlenie ulic, to w roku bieżącym uprzywilejowanie specjalnie będą robotnicze dzielnice Łodzi, które otrzymają szereg nowych lamp 100—500 watów. Tak więc Zabieniec otrzyma lampy na długości 1,7 km ulic. Cyganek — na długości 3 km. Chojny — na długości 4 km, 6 Sierpnia i Legionów (dzielnica XII) — na długości 5 km, oraz ulica Zgierska na długości 2,7 km.

ZEOL troszczy się również o rozbudowę gmachów na biura i mieszkania pracowników. Wykonane już zostały roboty w gmachu przy ul. Piotrkowskiej 56—58, w Łodzi, gdzie mieszczą się nowoczesne biura, a na ukończeniu są już mieszkania i biura przy ul. Magiackiej 22.

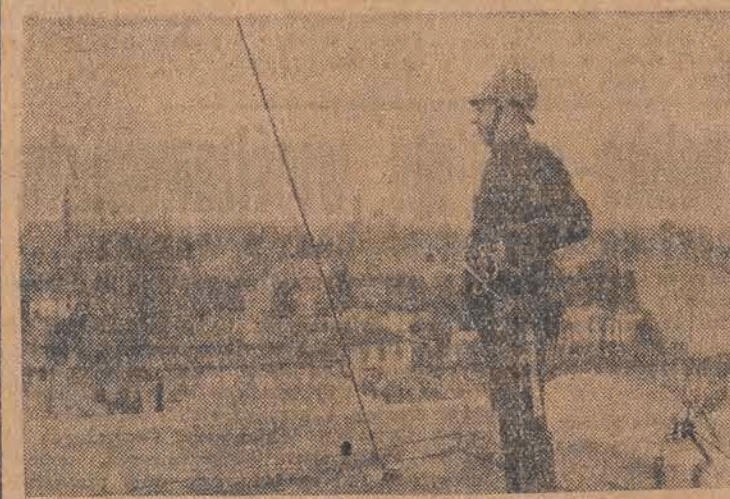
Jedną z kapitalnych inwestycji stanowi budynek Gimnazjum Przemysłowego. Energetycz-

nego przy ul. Kilińskiego 172. Gmach ten już we wrześniu zostanie oddany do użytku. Jest to budynek 4-piętrowy, nowoczesny, zaopatrzone nie tylko w laboratoria i pracownie, ale i w świetlice. Do tego budynku przeniesione również będą w najbliższym czasie kursy energetyczne.

Plan Wydziału Inwestycyjnego ZEOL na rok 1949 jest już opracowany. Zamyka się on cyfrą 700 mil. zł. Przede wszystkim znaczne sumy pójdą na początek budowy linii Łódź —

Warszawa na 220 tys. woltów. Poza tym Zjednoczenie będzie w dalszym ciągu rozwijać budownictwo mieszkaniowe — w tym celu czyni się już poszukiwania odpowiedniego placu.

Na pierwszym planie jednak w roku przyszłym będzie w dalszym ciągu modernizacja i uzupełnienie istniejących urządzeń w poszczególnych zakładach, rozbudowa urządzeń mechanicznych, elektryfikacja dzielnic pozbawionych prądu w Łodzi i okręgu, dalszy ciąg elektryfikacji ulic.

STRAŻ CZUWA

Życie i mienie mieszkańców Łodzi jest pod dobrą i czujną opieką.

Straż Pożarna strzeże miasta oraz jego tysiącznych zakładów pracy przed niebezpiecznym i niszczytelnym żywiołem ognia.

Witaminy odsłaniają swe tajemnice

Skrzydła motyli i liście - zbawczymi lekami

Nowe zdobycze wiedzy w walce z chorobami

Do najnowszych odkryć należy interesująca „nieznajoma” — witamina M. Uporczywe badania przyniosły o niej coraz to nowe szczegóły.

Wiedzieliśmy dotąd, że jest to jedna z grup witamin B, występująca w drożdżach. Stwierdzono niedawno, że ma ona dobroczynne działanie na jedną z najtrudniejszych do leczenia dolegliwości — anemię (zwłaszcza ziołistą).

Ostatnie dotychczasowe wykazały, że witamina M zawdzięcza w dużej mierze swe działanie zawartemu w niej kwasowi foliowemu. Zdziwiny się zapewne, gdy dowiemy się, że podobne działanie dostrzeżono, stosując na pacjencie kurację za pomocą barwnika skrzydeł motyli!!!

Uczni: Elyshen, Olsen i Burris zajęli się badaniem obecności tego pożytecznego kwasu w poszczególnych pokarmach. Tak więc stwierdzili oni, że największa jego ilość znajduje się w ciemno-zielonych liściach jarzyn (a

niekiedy kwas ten nie zanika na ogół przy temperaturze wrzenia — moglibyśmy więc spożywać przemycie nieco liści także i do naszej kuchni. W dużej ilości znajduje się również ten składnik i w wątrobie bydziej.

W nieco mniejszej, lecz również wydatnej ilości znajdziemy kwas foliowy w świeżych jarzynach i nerkach zwierzęcych. Bardzo mało znajduje się go natomiast w mleku, tłuszczach i jarzynach jasno-zielonych.

Drugim z kolei, nie mniej ciekawym odkryciem jest nowa synteza witaminy D, witami-

na D-3. Jest ona silnym środkiem przeciw krzywicy.

Witamina D-3, szczególnie skuteczna, znana była dotąd laboratoryjnie, lecz nie stosowana na skalę techniczną. Otrzymana była bowiem w bardzo małych ilościach. Nowy, dość skomplikowany sposób, wynaleziony przez uczonych frankuskich, pozwala na uzyskanie witaminy D-3 z wydajnością 46 procent.

Otrzymano więc nową, skuteczną broń przeciw chorobie dziecięcej, pozostawiającej ślady na całe życie, jaką jest rachitis.

Czytelnicy piszą

Rzeźnicy wyjeżdżają na urlopy

Przechodząc ulicami naszego miasta zobaczymy w sklepach kogoś z rodziny, czy pracownika, który by mógł ich zastąpić.

Obok sklepów z materiałami włókienniczymi, galanterią, dodatkami krawieckimi i garnkami zamknęły swe podwoje także pewne wędliniarnie i sklepy z mięsem.

O ile, od biedy można się zgodzić z zamknięciem sklepów nie sprzedających artykułów pierwszej potrzeby, to fakt wstrzymywania sprzedaży przez rzeźników, uważać należy za wysoce szkodliwy. Zamknięcie sklepu z mięsem wywołuje z reguły zakłócenia w zaopatrzeniu ludności i dlatego sklepy te właściwie traktować należy jako instytucje użyteczności publicznej.

Tymczasem już kilkadziesiąt rzeźników wyjechało na letniska, zamykając przy tym sklepy. W wyniku tego, z jednej strony w sklepach otwartych tworzą się dość duże „ogonki za mięsem”, a z drugiej zdarzają się wypadki, że hodowcy wskutek sztucznego obniżenia podaży przez rzeźników zmuszeni są do zabierania nierogacizny i bydła z powrotem do domu lub do sprzedawania żywcia po cenach zbyt niskich, nieopłacalnych.

Cały zysk, płynący z obniżenia ceny żywcia poniżej poziomu opłacalności, wpływa oczywiście do kieszeni rzeźników, którzy wyroby swoje i tak sprzedają z reguły po cenach maksymalnych.

Rzecz prosta, nie można zabronić rzeźnikom leczyć nadwatłone zdrowie na wsi i w

uzdrowiskach. Ale można za to żądać od nich, ażeby na okres swej nieobecności zostawiali w sklepach kogoś z rodziny, czy pracownika, który by mógł ich zastąpić.

Handel jest określona funkcją społeczną, która nie może być według czegokolwiek widziana hamowana lub likwidowana. Jeśli ktokolwiek uchyla się od wypełnienia należnych mu obowiązków społecznych, można i trzeba znaleźć odpowiedni rygor. Te same zasady winny obowiązywać w stosunku do handlu, zwłaszcza gdy postępowanie to nosi często znamiona celowego działania, lub nawet, jak to ma miejsce w wypadku z rzeźnikami, i szantażu i sabotażu, prowadzącego do dezorganizacji życia gospodarczego.

Jaka jest przyczyna tego warcholstwa? Wiadomo powszechnie, że wydane ostatnio zarządzenia o utworzeniu centralnego targowiska mięsnego przy Rzeźni Miejskiej ograniczyło w znacznym stopniu balańskie do tej pory zyski rzeźników. Zarządzenie to umożliwiło także w pewnym stopniu władzom skarbowym wgląd w sprawy rzeźników i utrudnia tym ostatnim machinacje podatkowe. I to, a nie słabe zdrowie, jest przeważnie przyczyną masowego zamykania sklepów przez rzeźników.

Mamy jednak nadzieję, że „szantaż mięsny” nie będzie miał w Łodzi powodzenia i że odpowiednio władze potrafią sobie dać radę ze złośliwymi rzeźnikami.

Na marginesie należałoby w imieniu ludności pracującej wyrazić życzenie pod adresem Wydziału Podatkowego Zarządu Miejskiego, ażeby był bardziej powściągliwy w udzielaniu zezwoleń na czasowe zamykanie sklepów.

Dzieci odzyskują zdrowie i siły

9 tys. na młodszych pacjentów na koloniach letnich

Duży procent wśród badanych ostatnio dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym wykazuje poważne schorzenia gruźlicze, reumatyczne i ogólne osłabienia stanu fizycznego. Z uwagi na to Ministerstwo Zdrowia w celach profilaktycznych zorganizowało kolonie bezpłatne dla dzieci, z których w ogólnej sumie skorzysta około 9-ciu tysięcy najmłodszych pacjentów z całej Polski.

Kolonie lecznicze, trwające w miesiącach letnich, rozrzucone są w całej Polsce nad morzem, w górach oraz w uzdrowiskach, jak Ciechocinek, Busko-Zdrój i Rabka. W ramach wymiany z Czechosłowacją, której Polska udzieliła gościnny dla 450 dzieci, z kolei dzieci polskie wyjeżdżają na wypoczynek i leczenie do Czechosłowacji.

W tym miesiącu Wydział Zdrowia przy Zarządzie Miejskim w Łodzi w ramach powyższej akcji skierował na kolonie lecznicze ponad pół tysiąca dzieci łódzkich. Mali pacjenci rozmieszczeni zostali w Krynicy,

Porszewicach, Grotnikach, Wiśniowej Górze, Sokolnikach i na wybrzeżu szczytówskim. W Wielecie, dokąd skierowano dzieci po chorobach nieżyty dróg oddechowych, po żółtaczce itp. Kilkadziesiąt dzieci łódzkich, cierpiących na choroby poręmatyczne, wysłane do Ciechocinka, 10-cio osobową grupę z cierpieniami wady serca skierowano do Polanicy, 60-letk do Buska. Dzieci, które Wydział Zdrowia w Łodzi zakwalifikował, jako specjalnie wzięte, pojadą w najbliższym czasie do Czechosłowacji.

Kolonie lecznicze gwarantują dzieciom troskliwą opiekę, w skład której prócz lekarzy wchodzi higienistki i pielęgniarki. Tryb życia na koloniach, podobnie jak w prewatoriach, zapewnia pacjentom maksimum odpoczynku i dobrego odżywiania.

Część fundusów, potrzebnych na odżywianie, czerpią kolonie lecznicze z Międzynarodowego Funduszu Opieki nad Dzieckiem

Inkasent do własnej kieszeni

W dniu wczorajszym Stefan Rączkowski stanął przed Sądem Okręgowym. Tłumaczył się on, że zaliczki oraz należności pobierał na poczet swej prowizji.

Stefan Rączkowski został skazany na 1 rok aresztu.

NA WOKANDZIE

Firma Glugla zaangażowała w charakterze przedstawiciela Stefana Rączkowskiego nie dając mu jednak praw inkasowania należności, ani pobierania zaliczek za dostarczone przez te firmy towary. Rączkowski jednak inkasował znaczne sumy, narażając firmę na poważne straty

WABIŁA Wyścigowców

W PZPB Nr 2 w przedzalni (6 stron) Antonina Jedrys osiągnęła 130,2 proc., a Maria Stelmaszczuk 130 proc. Kazimiera Uznańska (4 strony) uzyskała 142,8 proc., Genowefa Smulik 135,2 proc., Genowefa Pawlak 132,7 proc., A Helena Marezak 138,8 proc. (3 strony). W tkalni na „szóstkach” na czoło wysunęły się Maria Skabiak (176,3 proc.) i Irena Drzewiecka (173 pr.). Bronisław Ciula osiągnął 170,1 proc. Na „czwórkach” wyróżniła się Irena Kucharska (168,3 proc.).

W PZPB Nr 4 w przedzalni Helena Turtek osiągnęła 216,1 proc., Genowefa Włodarska 213,3 proc., a Kazimiera Goszczyńska 187,2 proc.

W PZPB Nr 5 w tkalni (4 krosna) wyróżniły się Ludwika Kaleta (178,3 proc.), Maria Sęk (177,1 proc.), Genowefa Pietranek (174,3 proc.) i Teodozja Janiec (171,8).

W PZPB Nr 6 w tkalni na „szóstkach” uzyskała Bronisława Morawska 162,7 proc., a Waleria Nazarek 161,4 proc. Emilia Janiszewska (4 krosna) osiągnęła 170,3 proc. W przedzalni (750 wrzec) odznaczyły się Helena Zapłotna (148,5 proc.) i Stanisława Smyczek (147,5 proc.).

W PZPB Nr 7 w przedzalni (780 wrz.) odznaczyły się Kornelia Nowak (155 proc.) i Władysława Baryła (151,2 proc.). W tkalni na „czwórkach” osiągnęła Helena Kopacz 168,9 proc., a Janina Radomtak 168,3 proc.

W PZPB Nr 8 w przedzalni (920 wrz.) odznaczyły się Zofia Brożyńska (164 proc.) i Helena Jakutowicz (154 proc.). W tkalni

wyróżniły się Zofia Hofman (6 krosien — 190 proc.) i Cecylia Gratewska (4 krosna — 175 proc.).

W PZPB Nr 9 w tkalni na „szóstkach” wysunął się na czoło Stanisław Kubik (162,8 proc.). Feliksa Pakulska osiągnęła 161,3 proc. W przedzalni (3 strony) wyróżniła się Genowefa Jurkowska (152 proc.).

W PZPB Nr 14 w tkalni na „szóstkach” osiągnął Franciszek Skorupka 146,7 proc. W przedzalni wyróżniła się Czesława Piekarska (107,2 wrzec. — 147,3 proc.).

W PZPB Nr 16 wyróżniły się przedalki: Helena Machlańska (872 wrzec. — 152,3 proc.), Helena Król (852 wrzec. — 175 pr.) i Maria Pietrasik (704 wrzec. — 172,7 pr.).

W PZPB Nr 22 w przedzalni (3 strony) Maria Wajtkiewicz i Wiktoria Pelka uzyskały po 161,3 proc., a Karolina Gogolewska i Feliksa Sobczak (4 strony) po 150,1 pr.

W PZPB w Pabianicach w tkalni na 8 krosnach osiągnęła Aniela Ulman 174,9 pr. Wacława Borowska (6 krosien) uzyskała 174,4 proc. Na „czwórkach” odznaczyły się Helena Świątek (174,7 proc.), Anna Paruszevska (164,8 proc.), Zofia Klimak (164,2 proc.) i Helena Borys (163,5 proc.). W przedzalni wyróżniły się Weronika Berlikowska (840 wrzec. — 146,4 proc.) i Weronika Piotrowska 750 wrzec. — 148,7 proc.).

W PZPB w Pabianicach w tkalni (10 krosien) uzyskała Bronisława Frączak 164 proc., a Maria Wlazło 160,2 proc. Zofia Niewiadomska (8 krosien) osiągnęła 154 pr., Maria Szymańska 156 proc. Na „szóstkach” wyróżniły się Józefa Wlazło (161 proc.) i Helena Bachman (160,2 proc.).

Kronika Pabianic Przemysł bawełniany w Zduńskiej Woli

KOMU WINSZUJEMY

Niedziela, 18 lipca 1948 r.
Dziś: Brunona

K I N A

POLONIA: „Aleksander Newski”,
ROBOTNIK: „Stalowe Serca”.

DIŻURY APTEK

Dziś dyżuruje apteka mgr. Sieczkowski, ul. Moniuszki 39.

Jutro — apteka mgr. Kowalskiej, ul. Czerwonej Armii 37.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 0
Miejska Komenda M. O. — 63
Zmiana numeru telefonu Ubezpieczalni Społecznej — zamiast nr 208 — nr. 35.
P. C. K. — 112
Dworzec Kolejowy — 91
Zarząd Miejski — 66
PZPB. — 23

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim którzy oddali ostatnią przysługę mężowi memu ś. p. Kazimierzowi Glauze, a zwłaszcza ob. Rurowskiemu, oraz mieszkańcom ul. Spółdzielczej składamy za drogą najserdeczniejsze podziękowanie.
106-k Zona i syn

dźwiga się w szybkim tempie z gruzów wojny

Pod zarządem PZPB w Zduńskiej Woli znajduje się 9 fabryk, w tym dwie — tak zniszczone, że nie dało się ich już utuchościć. Pozostałe fabryki w liczbie siedmiu były także przez okupanta mocno zdezastrowane. Obecnie sześć fabryk już kompletnie odbudowano, zaopatrzone w odpowiednie maszyny, a przedział

nia w oddziale II-gim uległa nawet rozbudowie. W oddziale 6-tym tkalni brak jeszcze do kompletnego stanu tylko 20 krośien.

Pomimo, że fabryki te zostały doprowadzone do stanu przedwojennego, to praca w nich prowadzona jest jeszcze w bardzo prymitywnych warunkach. Brak

tu wielu odpowiednich urządzeń technicznych itd. Jednak kierownictwo i załoga nie zrażają się tym i usprawniają pracę (obecnie w ramach małej racjonalizacji). Zastąpiono prymitywne farbowanie w kadziach przez zastosowanie farbowania w aparatach farbiarskich oraz wprowadzono dwie suszarnie suzładkowe. Efekt suszenia jest doskonały — zaoszczędza się w ten sposób wiele czasu a sam proces suszenia odbywa się bez szkody dla zdrowia robotników.

W magazynie głównym przy czyszczeniu towaru kierownik Blachniński wprowadził ciekawą i praktyczną innowację pod postacią stołów z ruchomymi wałkami, które zaoszczędzają dużo wysiłku i czasu pracownikom. Dzięki temu ulepszeniu produkcja w czyszczalni wzrosła prawie 5-krotnie.

Obecnie kierownictwo projektuje udoskonalenie pracy przez skomasowanie poszczególnych oddziałów pracy. W specjalnym gmachu, który zakłady mają otrzymać po suszarni jarzyn „Społem” — będą zgrupowane przewijalnie, skręcanie, snowalnie i krochmalnie. Z tego oddziału przygotowawczego tkackie otrzymania będą gotową już do tkania osnowę — co zaoszczędzi również 50 proc. czasu i wysiłku.

Po tych ulepszeniach produkcja w „PZPB — Zduńska Wola” z dnia na dzień wzrasta. Do września 1947 roku produkcja w tkalni kształtowała się w granicach do 68 proc. W przedziałni 60 proc. Obecnie zaś w tkalni produkcja wzrosła do 101 proc., a w przedziałni do 107 proc.

PZPB w Zduńskiej Woli dąży usilnie do zwiększenia produkcji, a tym samym do polepszenia zarobków pracowników by w ten sposób przyczynić się godnie do wykonania 3-letniego planu gospodarczego.
(Zal)

Sieradz

Ofiarna praca gospodyń wiejskich

Koła Gospodyń Wiejskich Związku Samopomocy Chłopskiej zorganizowały na terenie powiatu sieradzkiego 26 dziecięcych letnich, z których korzysta około 800 dzieci. Dzieci te znajdują się po wsiach a dzieci dożywające się w nich pochodzą z najbiedniejszych rodzin rolniczych. Do dziecięcych tych uczęszczają dzieci od lat dwóch i pół do siedmiu. Przychodzą do dziecięcego rano o godz. 8-ej wychodzą o godz. 18-ej a posiłki otrzymują trzy razy dziennie.

Przy dziecięcych utworzone zostały Komitety Matek, które radzą nad wszystkimi bolączkami dziecięcych. Akcja dziecięcych cieszy się wielkim powodzeniem, lecz na przeszkodzie uruchomienia dalszych placówek stoi brak sił wykwalifikowanych. Dzie-

cińce są płatne t.j. za 2-miesięczny okres pobytu opłata wynosi 130 złotych, a w szczególnym wypadku, gdy Komitet Matek ustali, że rodzice nie mogą zapłacić tych 130 złotych, opłata jest anulowana.

Z pomocą Kołom Gospodyń w organizowaniu dziecięcych przychodzi Związek Samopomocy Chłopskiej, władze samorządowe oraz partie polityczne i organizacje społeczne.

Wobec coraz większego zrozumienia u matek znaczenia dziecięcych przewiduje się, (a to już będzie zależało od samych matek i ich inicjatywy), przedłużenie okresu trwania dziecięcych na okres prac wykopkowych.
(Zal.)

Czyn kongresowy młodzieży na terenie województwa łódzkiego

W przeddzień kongresu zjednoczenia młodzież woj. łódzkiego czyni przygotowania dla uczczenia dni historycznych dla ruchu młodzieżowego w Polsce.

Pod hasłem „zjednoczona młodzież — Polska” młodzież woj. łódzkiego daje świadectwo realnej pracy w postaci założenia w szeregu powiatów fundamentów pod domy Ludowe. Tak więc w Sobótce pow. łęczyckiego, Mystkowicach pow. łowickiego i Woli Drzewieckiej pow. skierniewickiego, zostały założone przez młodzież w tym tygodniu, fundamenty pod wspólne Domy Ludowe. W powiatach: piotrkowskim, raw-

ska-mazowieckim i skierniewickim młodzież bierze udział przy budowie dróg.

Niezależnie od tego w pow. radomszczańskim, ponad 300 młodzieży zjednoczonej obojga płci, mimo trwającej akcji żniwnej, już od paru dni pracuje pod fachowym kierownictwem własnych instruktorów, przy budowie nowej szosy łączącej dwa poważne osiedla.

Pozostała zorganizowana młodzież woj. łódzkiego, która nie będzie mogła bezpośrednio uczestniczyć w kongresie wrocławskim podczas trwania obrad w dniach 20 i 21 będzie pracowała przy budowie nowych dróg i Domów Ludowych.

O szewcach co w butach chodzą

Wszystko się kiedyś kończy — mruknął z żalem pewien obywatel i zapakowawszy w gazetę swe czeskie półbuty udał się do pobliskiego szewca.

Daleko było jeszcze do godziny 7-ej, ale warsztat reparacji był już zamknięty. Wiadomo, sobota, majster musi odpocząć. W poniedziałek do południa powtórzyła się ta sama historia i czeladnik wyjaśnił, że pan szef odsypia niedzielną zabawę.

Wreszcie pod wieczór chmurny szewc zjawił się w swym warsztacie:

— Co, pan chce zelówki na te buty? — zawołał gniewnie, — jak ktoś kupuje takie świństwo a nie robi na solidny obstalunek musi być na to przygotowany.

Potem popłynęło dłuższe, w przykrym tonie utrzymane dowodzenie, że szewcy niedługo zbankrutują, odkąd wprowadzono te talony — mało jest roboty i przyjdzie chyba pójść z torbami.

— POCO zelować? — ciągnął już bardziej pojednawczym tonem, zrobi się śliczne gemzowe tyrolki z szerokim białym kantem, wzięć miareczkę? — spytał już całkiem ciepło.

Zaskoczony obywatel wyjaśnił, że z butów jest bardzo zadowolony, i na nowe nie reflektuje.

— Jak pan chce — burknął mistrz kopyta, — skóry nie mam, zelować nie będzie!

Widząc jednak, że klient stanowczo nie da się namówić na nowe obuwie, zmienił zdanie.

— Dobrze, zrobię, ale specjalnie tylko dla pana. Trudno o skórę, nie ma przydziałów, za zelóweczki dwa i pół tysiąca złotych.

Smutny obywatel zawiązał swe buty, spojrzął na cennik, według którego powinien był zapłacić za zelowanie 1.800 zł, westchnął i wyszedł.

Szewe lekceważąco wruszył ramionami. Skóry ma, co prawda, pod dostatkiem, Centrala Zbytu przydziela mu dostateczne ilości, ale liczy na to, że jak nie ten, to inny klient, nie mający czasu na łażenie i szukanie solidniejszego szewca zapłaci za reperację żądaną cenę.

Stare przysłowie o szewcu, co bez bu-

tów chodzi, stało się w znacznej mierze anachronizmem.

Pierwszym antidotum na tego rodzaju wyzysk człowieka pracy musi być wzmocniona działalność Komisji Specjalnej, a drugim, założeniem jak największej ilości spółdzielni szewskich, które stosowałyby się do ustalonego cennika.

Materiały wełniane na kartki

Departament Artykułów przemysłowych

Ministerstwa Apropowizacji sporządził rozdziałnik artykułów przemysłowych i obuwia na trzeci kwartał br. na podstawie rozdziałnika województwa: poznańskie śląskodąbrowskie, krakowskie kieleckie i okręg Częstochowski otrzymają bawełnę, posiadacz kartki odzieżowej otrzyma 8 metrów bawełny na sumę 56 punktów. Wełnę otrzymają województwa: łódzkie, olsztyńskie i szlacheńskie oraz miasto Łódź. Posiadacz kartki otrzyma 3 metry wełny na sumę 42 punktów. Obuwie otrzymają województwa: warszawskie, rzeszowskie, pomorskie, lubelskie i miasto Warszawa. Województwo białostockie, które w drugim kwartale br.

otrzymało obuwie, w trzecim kwartale zostało pominięte.

Po rozprawieniu obuwia i artykułów przemysłowych w trzecim kwartale do uzupełnienia w rozdziałniku na rok bieżący pozostaje na województwa: białostockie, gdańskie — bawełna, poznańskie obuwie, oraz dolnośląskie — wełna. Pozostałe województwa otrzymały już pełne zaopatrzenie na karty odzieżowe. Wyjątek stanowią ci posiadacze kartek, którzy w czasie rejestracji kart odzieżowych nie przepracowali trzech miesięcy, byli nieobecni, lub i z innych przyczyn nie dokonali rejestracji. Dla tych posiadaczy kartek przeprowadzona będzie dodatkowa rejestracja kart odzieżowych w końcu trzeciego kwartalu.

Dni przedszkolne

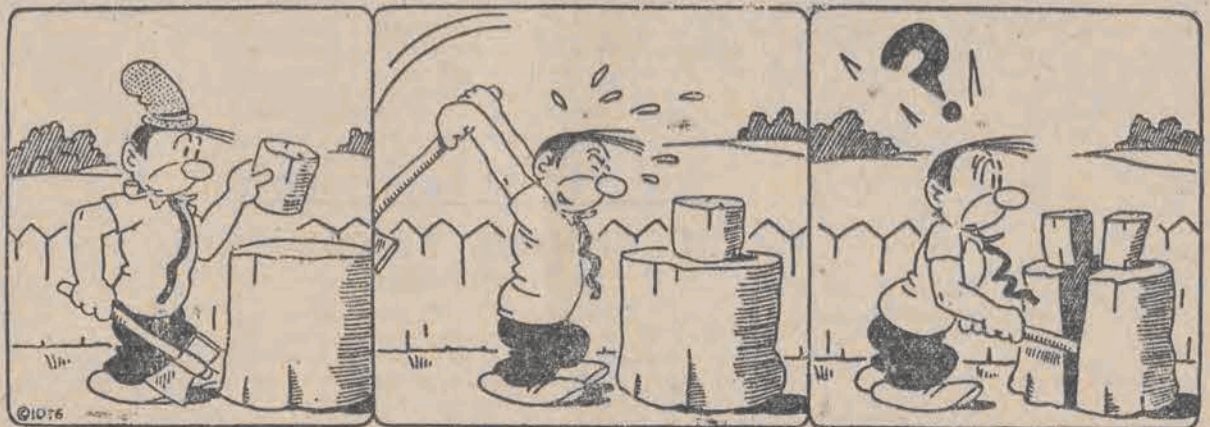
Ostatnio zakończone zostały odbywające się na obszarze całego okręgu szkolnego łódzkiego „Dni Przeszkolne”, poświęcone pracy przedszkoli. W czasie dni tych z przedszkolami miejskimi i wiejskimi i z ich pracą zapoznali się zarówno rodzice, jak też przedstawiciele OKZZ oraz poszczególne fabryki i zakłady. W Widzewie przedszkola zwiadyły masowo robotnice Widzewskiej Manufaktury. W celu utrzymania ścisłego kontaktu ze społeczeństwem za pośrednictwem Kół rodzicielskich i związków zawodowych „Dni Przeszkolne” zostaną utrzymane i będą się powtarzać corocznie w okresie zakończenia roku szkolnego.

Subwencje

na rozbudowę przedszkoli na terenie woj. łódzkiego

Wojewódzka Rada Narodowa w Łodzi i poszczególne powiatowe Rady Narodowe w woj. łódzkim wyasygnowały ostatnio subwencje na rozbudowę sieci przedszkoli. Z subwencji Powiatowej Rady Narodowej wyposażone zostały w niezbędne meble i pomoce przedszkolne wszystkie przedszkola wiejskie w liczbie 16 w pow. opoczyńskim, najmniej zasobnym powiecie woj. łódzkiego. Pod względem liczebności przedszkoli na pierwszych miejscach w woj. łódzkim znajdują się powiaty piotrkowski, kutnowski i sieradzki.

Przygody
Jasia
Wiercipiety

Rozrąbiemy!

Ten kawalek!

Ojoj!

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu lipcu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Teatr w miesiącu lipcu nieczynny.

Teatr „BAGATELA” Piotrkowska 94.

Dzisiaj codziennie o godz. 20-ej koniec przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneuil'a pt.

„MUSISZ BYĆ MOJA”

Kasa czynna przez cały dzień; tel. 272-70.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Dzisiaj i codz. o godz. 19,15 „ROSE-MARIE” romantyczna operetka w 7 obrazach — Otto Heibacha. Udział bierze 60 osób. — Chór — Balet — Orkiestra. Bilety wcześniej do nacya w Spółdzielni Artystów — Plastyków — Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11.

TEATR KAMERALNY DOMU ZOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dzisiaj o godz. 19,15 sztuka Maxwell Andersona „JOANNA Z LOTARYNGII” z Ireną Elichle równą w roli tytułowej. Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Daczyński, Jerzy Duszyński, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Michał Melina, Adam Mikołajewski, Tadeusz Schmidt, Ewa Szumańska i Ludwik Tatarski.

Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera.

Kasa czynna od 12-ej, tel. 123-02.

Letni teatr „OSA”. ul. Zachodnia 43, tel. 140-09

Dzisiaj o godz. 19,45 „W OGRODZIE PRZY POGODZIE”. Ostatnie dni. Wkrótce komedia muzyczna pt. „Rozkoszna dziewczyna” z H. Makowską, W. Brzezińskim, T. Wołowskim i Wł. Kwaskowskim w rolach głównych.

ROZKOSZNA DZIEWCZYNA

Teatr „Osa” przygotowuje jedną z najlepszych komedii muzycznych świata, p. t.: „Rozkoszna dziewczyna”.

Do obecnego wystawienia „Rozkosznej dziewczyny” w „Osie”, kierownictwo teatru zaangażowało szereg nowych wybitnych aktorów, które już odbywają próby pod reżyserią T. Wołowskiego.

KINA

ADRIA — Z powodu remontu, kino nieczynne.

BAŁTYK — „Postrach Mórz” godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

BAJKA — „Gasnący Piórn” godz. 17, 30, 20, w niedz. 15.

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przeniesiono do kina „Hel”.

HEL — Program aktualności kraj. i zagr. Nr 21.

HEL — „Konik Garbusek”

MUZA — „Rodzina Artamonowych”

POLONIA — „Rosanna siedmiu śięźców” godz. 16, 18, 30, 21, niedz. 13, 30.

PRZEDWIOSNIE — „Młodość Maksyma” godz. 18, 20, w niedz. 16.

ROBOTNIK — „Casablanca” godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

ROMA — „Piórn Nowego Orleanu”, godz. 18, 20, w niedz. 16.

REKORD — „Wieczna Ewa”, godz. 18, 30, 20, 30, w niedz. 16, 30.

STYLOWY — „Zagubione dni” 15, 30, 18, 20, 30, w niedz. 13.

ŚWIT — „Carrie kłamie” godz. 17, 30, 20, w niedz. 14, 30.

TECZA — „Monsieur la Souris” godz. 16, 18, 30, 21, w niedz. 13, 30.

TATRY (w ogrodzie) — „Wakacje” godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

Co usłyszymy przez radio

7.05 Koncert poranny. 8.00 Dziennik. 8.20 Program dnia. 8.30 Muzyka lekka. 9.00 Nabożeństwo z Bydgoszczy. 10.00 „Muzyka dla wszystkich”. 11. (Ł) Program na dziś. 11.05 (Ł) „Na widowni tygodnia”. 11.15 (Ł) Kwadrans melodii tanecznych (płyty). 11.30 (Ł) Rozmowa z radioluchaczami w oprac. red. K. Turkiewicza. 11.40 (Ł) Walce z płyt. 11.50 (Ł) „Z frontu radiofonizacji” — wiadom. w omów. Dyr. Okr. P. R. A. Smiejana. 12.04 Poranek symfoniczny. W przerwie — Audycja Biura Studiów. 13.30 „Lot naokoło świata” — zagadka radiowa. 13.40 „Niedziela na wsi”. 14.25 Przgl. najciek. aud. przyszi. tygod. 14.30 „Druga żona” — słuchowisko wg. powieści J. Korzeniowskiego. 15.15 Gra Polska Kapela Ludowa. 15.45 „Starek parowy” — Juliusza Słowackiego. 15.55 (Ł) „Śpiewający zwierzyniec” — audycja muzyczna dla dzieci. 16.15 (Ł) „Wielka rewolucja francuska” — odczyt dr W. Łukaszczyka. 16.30 (Ł) „Zapraszamy do tańca” (płyty). 16.50 (Ł) „Skrzetuski powieściowy i historyczny” 17.00 Koncert muzyki polskiej. 18.00 „Mówi Wystawa Ziemi Odzyskanych”. 18.05 Muzyka rozrywkowa. 18.35 „Podróż poślubna” — aud. rozrywk. 18.55 „Ulubione melodie” (płyty). 19.20 (Ł) „Słuchamy znakomitych artystów” (płyty). 19.45 (Ł) Komunikaty. 19.50 „Na muzycznej fali”. 20.20 „Rumunia przemawia do Polski”. 20.50 Muzyka z płyt. 21.00 Dziennik. 22.00 Muzyka taneczna. 22.25 (Ł) Wiadom. sport. lok. 22.33 (Ł) Omów. progr. lok. na jutro. 22.35 D. c. muzyki tanecznej. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Wiadom. sportowe ogólnopolskie. 23.20 Program na jutro. 23.30 Muzyka taneczna. 24.00 (Ł) Koncert zvezda. 0.30 (Ł) Zakończenie audycji i Hymn

Ze sportu

O czym wartoby pamiętać przed rozpoczęciem drugiej rundy rozgrywek Igowych

W ubiegłą niedzielę zakończona została pierwsza runda rozgrywek o mistrzostwo ligi piłkarskiej. Wprawdzie pozostał jeszcze jeden mecz Polonii stołecznej z Garbarnią, nie będzie jednak on miał zasadniczego wpływu na ukształtowanie się tabeli. Leader Ruch ma tylko pierwszą lokatę dzięki lepszemu stosunkowi bramek, niż Cracovia, która zdołała „dogonić” ślązaków. Ruch zdradza obecnie wielkie przejęcie i dłuższy odpoczynek słusznie mu się należy. Cracovia, najlepsza drużyna techniczna w Polsce najprawdopodobniej do końca spotkań o punkty będzie znajdować się na czelu tabeli. Legię dzieli pięć punktów od dwóch pierwszych zespołów. Forma wojskowych była na ogół nierówna.

AKS stosunkowo posiada zaszczytne miejsce, bowiem nikt nie będzie kwestionować, że na przykład Wisła jest od niego gorsza. Początkowo niepowodzenia krakowian spowodowały, że legitymują się oni zaledwie 14-oma punktami. Powrót jednak do formy Jurowicza, a nade wszystko Gracza pozwala przypuszczać, że zespół ten w dalszym ciągu będzie niezwykle groźny dla wszystkich swych przeciwników. Polonia bytomska szczęśliwie wystartowała w obecnych zmaganiach o punkty. Z biegiem jednak czasu traci ona punkt po punkcie i, naszym zdaniem dzieli ją duża różnica klasy od wymienionych wyżej pięciu zespołów. Na takiej samej pozycji znajdują się drużyny ZZK, Warty, Polonii stołecznej i Garbarni. Raz grają lepiej, raz znowu gorzej.

Trzecią grupę, kandydatów do spadku stanowią: Rymer, ŁKS, Tarnovia i Widzew. Jak

„Piłkarze „Włókniarza” na obozie w Zakopanem

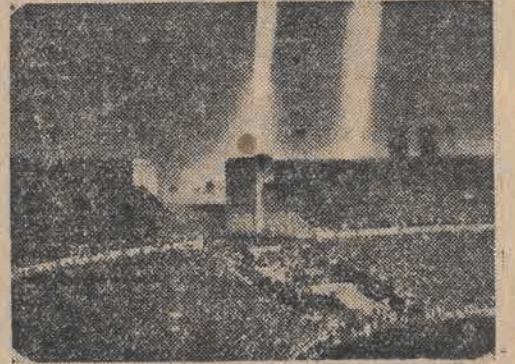
Wykorzystując przerwę w rozgrywkach piłkarskich Zarząd Zw. Wł. KS Włókniarz w Zgierzu umożliwił zawodnikom pierwszej drużyny wyjazd na oboz wypoczynkowo-kondycyjny, wysyłając ich bezpośrednio po ostatnim meczu mistrzowskim na 2 tygodnie do Zakopanego. Drużyna Włókniarzy jest poważnym kandydatem na mistrza klasy B, mając na swoim koncie tylko dwa stracone punkty.

Z tego można wnioskować, jeśli ŁKS nie będzie grał lepiej w drugiej rundzie, łodzianie będą pozbawieni oglądania spotkań w przyszłym sezonie najlepszych zespołów piłkarskich. Gdyby nie brak Karolka na meczu z Wartą oraz historii, z gwizdkiem, po którym goście strzelili wyrównującego gola, łodzianie mieliby tyle punktów, ile posiada obecnie Rymer. Nie ulega wątpliwości, że ŁKS ostatnio grał dużo lepiej, niż poprzednio. Związcza zasługuje na uwagę zespołowa gra napadu bez indywidualnych posunięć poszczególnych zawodników, które przeważnie nie przynosiły nic dobrego. Sądymy, że drużyna ŁKS-u pod kierunkiem trenera Otto nie zawiedzie swej publiczności, wydostając się na początku drugiej tury ze strefy zagrożonej.

Na ostatniej, mało zaszczytnej pozycji uplasował się od dłuższego czasu Widzew. Zdołał on tylko dwukrotnie wygrać z kolejarzami poznańskimi oraz z Tarnovią. Poczyszczającym jest fakt, że druga runda dla Widzewa to jedynie cztery wyjazdy i dziewięć spotkań w Łodzi. Również rola trenera Kamieniarza powinna się przyczynić do poprawy formy tego zespołu. Ostatni swój mecz Widzew przegrał z Wisłą wysokocyfrowo 0:8. Dziwnym wydaje się fakt, że brakowało w zespole łódzkim bezgłębnie najlepszemu napastnikowi Widzewa, Cichockiego, który z trybuny śledził przebieg meczu ŁKS — Warta. Nie przyczyniłby się do porażki Wisły, jednak wynik tego spotkania byłby zgoła inny, to jest korzystniejszy dla łodzian i na pewno padłaby jakaś honorowa bramka. Po dyskwalifikacji Gbyła i Wiernika, kierownictwo tego klubu powinno ustalić skład na mecze drugiej rundy i tym jedynie rozgrywać mecze. Drużyna musi się zgrać, a nie może być takich kwiatków, aby w każdym spotkaniu brali udział inni zawodnicy. Tyczy się to w pierwszym rzędzie linii napadu, bowiem inne są już w Widzewie obsadzone na etapie.

Muzeum Społeczne apup Jak się dowiadujemy, projekt zorganizowania w Łodzi Muzeum Pracy, uległ pewnym zmianom. Mianowicie, postanowiono utworzyć Muzeum Społeczne, które obejmować będzie również zagadnienia, mające wchodzić w zakres działalności Muzeum Pracy. Suma 10 milionów zł kredytów, przyznana już uprzednio przez Muzeum Kultury i Sztuki dla Muzeum Pracy, przekazana będzie Muzeum Społecznemu. (m. z.)

Z historii nowożytnych Igrzysk Olimpijskich

Berlin 1936.

Rok 1936. Nad Europą poczęły się gromadzić już groźne chmury, ale Berlin, leżący dzisiaj w większości swej w gruzach, witał wówczas obłudnie młodzież sportową całego świata, którą w trzy lata później skazał na rzeź. Z rąk zbiorów hitlerowskich padł Janusz Kusociński, którym jeszcze przed samym wybuchem wojny zachłystywał się z zachwytem i którego tak owacyjnie przyjmowano w Berlinie. 3 medale olimpijskie (2 srebrne i 1 brązowy) zdobyły dla Polski: Władysław Czarniak (2-gie miejsca w biegu na 100 m Wajsołowa w rzucie dyskiem i Kwaśniewska w rzucie oszczepem).

W lekkoatletyce męskiej osiągnięte następujące wyniki:

- 100 m. J. Owens (USA) — 10,3.
- 200 m. J. Owens (USA) — 20,7.
- 400 m. A. F. Williams (USA) — 46,5.
- 800 m. J. Woodruff (USA) — 1:52,9.
- 1500 m. J. E. Lovelock (N. Zelandia) — 3:47,8.
- 5000 m. G. Höckert (Finlandia) — 14:22,2.
- 10000 m. I. Salminen (Finlandia) — 30:15,4.
- 110 pl. F. G. Towns (USA) — 14,2.
- 400 pl. G. Hardin (USA) — 52,4.
- Kula H. Woellke (Niemcy) — 16,20.
- Oszczep. G. Stöck (Niemcy) — 71,84.
- Dysk. K. Carpenter (USA) — 50,48.
- Skok w dal J. Owens (USA) — 8,06.
- Skok wżwyż. C. C. Johnson (USA) — 2,03.
- Tyczka. E. Meadows (USA) — 4,35.
- Dziesięciobój. G. Morris (USA) — 7,900 p.

Siatkarze i koszykarze „Dynamo”

Zaproszeni na jubileusz XXV-lecia AZS-u

W roku bież. upływa 25 lat istnienia najstarszej w Polsce, a prawdopodobnie i w Europie, sekcji piłki ręcznej Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie. Jubileusz XV-lecia tej sekcji, obchodzony przed wojną, był największą ówczesną imprezą polską w tej gałęzi sportu.

okazji obecnego jubileuszu sekcja piłki ręcznej AZS postanowiła zorganizować jeszcze bardziej okazałą imprezę. Akademicy zaprosili więc do udziału w niej najlepsze zespoły zagraniczne, m. in. akademickiego mistrza Węgier w koszykówce męskiej i kobiecej — MAFK (Budapeszt) oraz mistrzów Czechosłowacji w grach kobiecych: AC „Sparta” (Praga) — w koszykówce i SK Slezska Ostrava — w siatkówce.

Drużyny te nie poniosły ostatnio u siebie żadnej porażki. Poza tym przyjadą do Warszawy znane już w Polsce, doskonałe zespoły koszykarzy i siatkarzy praskiej „Sparty”. Za-

proszone zostały również drużyny radzieckie. Istnieje więc możliwość, że przybędą do Warszawy słynne zespoły siatkówki i koszykówki moskiewskiego „Dynamo” lub Akademii Fizyki w Leningradzie.

Imprezy jubileuszowe, przygotowywane przez AZS bardzo starannie, odbędą się w dniach 7 — 10 października na reprezentacyjnych kortach „Legii”, co umożliwi nadanie zawodnikom odpowiedniej oprawy.

Zalewski zgodził się na walkę o mistrzostwo świata z Cerdanem

NOWY JORK (obsł. wł.). — Mistrz świata wagi średniej, Polak z pochodzenia, Tony Zale-Zalewski, wyraził swą zgodę na rozegranie walki mistrzowskiej z Francuzem Marcellem Cerdanem, który odzyskał w ub. sobotę tytuł mistrza Europy, wygrywając na punkty z Belgiem Delamsit. Walka ma być rozegrana

we wrześniu, miejsce spotkania nie zostało jeszcze ustalone.

Zgodnie z kontraktem Zale-Zalewski otrzyma 40 procent dochodu z walki, podczas gdy Cerdanowi przypadnie zaledwie 17,5 procent.

W kontrakcie zastrzeżono również, że w wypadku zwycięstwa Cerdan zobowiązuje się do stoczenia walki rewanżowej z Zale-Zalewskim.

Francuz ma przybyć do Nowego Jorku na 5 tygodni przed terminem spotkania.

Niedziela na boiskach łódzkich

Piłka nożna: Zawody o wejście do klasy A Okręgu Łódzkiego: godz. 11-ta: boisko PKS w Pabianicach: PKS Pabianice — Zryw Kutno, boisko Kuluski, godz. 18-ta: ZZK Kuluski — Neptun Końskie. Zawody o wejście do klasy B Okręgu Łódzkiego: godz. 11-ta: boisko Arko: Arko — Skra Bałuty, godz. 18-ta: boisko DKS: IKP — Filmowiec, boisko Wima: Energetyka — ZZK Rogów, boisko Skierniewice: TUR Skierniewice — Ognisko.

PTC z Pabianic udaje się na rewanżowy mecz do Kielc o wejście do drugiej ligi piłkarskiej. Zmierzy się z tamtejszą Gwardią, z którą u siebie walczyła na remisie uzyskując wynik bezbramkowy 0:0.

O puchar Davisa

W finale str. europejskiej CSR zmierzy się ze Szwecją

PRAGA (obsł. wł.). Czechosłowacki Związek Tenisowy ustalił skład drużyny na finałowe spotkanie o puchar Davisa strefy europejskiej przeciw Szwecji, które odbędzie się w dniach 27 — 29 lipca w Pradzie. Barw Czechosłowacji bronić będą Drobny, Cernik, Zabrodzki i Vrba.

Tenisistów szwedzcy przyjeżdżają do Pragi w składzie: Bergelin, Johanson i Formstedt.

Imprezy odbędą się w parku „Julianów” w godz. 18—20 i w parku „Źródlika” w godz. 16—18. Gmacz będzie Orkiestra Elektrowni Łódzkiej pod dyr. Józefa Włodarczyka.

Przed igrzyskami Włókniarzy

Eliminacje piłkarskie trwają...

Wydział Sportowy przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Włókniarzy przygotowując się do II Ogólnopolskich Igrzysk Sportowych Włókniarzy zmobilizował 185 swoich klubów z poszczególnych Oddziałów Związku. Szczytne i szeroko zakrojone zadania Wydziału Sportowego znajdują swój wyraz i będą sprawdzianem realizacji tych celów na tegorocznych Igrzyskach.

Wydział Sportowy propagując masowy sport robotniczy nie rezygnuje ze sportowców-wyczynowców. Najlepsi sportowcy znajdują się po osiągnięciu zadawalających wyników w reprezentacyjnych klubach sportowych Włókniarzy. Kluby te powstaną w większych ośrodkach włóknienniczych, przy Oddziałach Związku Zawodowego Włókniarzy, jak Łódź, Biel-

sko, Tomaszów, Kalisz, Zyrardów, Zgierz, Kamienna Góra, Wałbrzych, Bielawa.

Każdy zawodnik, obojętnie z jakiej dyscypliny sportowej, biorący udział w Igrzyskach Włókniarzy dostanie kostium kąpielowy. Jest to odpowiedź Włókniarzy, pierwsza tego rodzaju w Polsce, na apel UWF na okólnik o umasowieniu sportu pływackiego.

Zgłoszone do zawodów w ramach Igrzysk 22 drużyny piłkarskie, odbywają już rozgrywki eliminacyjne, w wyniku których 8 najlepszych drużyn będzie odbywało mecze w dniach 22 — 25 lipca br.

Do dnia 12 lipca odbyły się mecze następujących drużyn piłkarskich Włókniarzy: Luban — Jelenia Góra 7:2. Nowa Ruda — Bielsko 0:0. Pabianice — Kalisz 3:1. Łódź Dziewiarze — Zgierz 3:1. Zielona Góra — Żydwin 2:1. Wrocław — Kamienna Góra 3:1. Łódź I — Tomaszów 2:2.

W dalszym ciągu odbywają się mecze o wejście do półfinału.

BEZPŁATNE koncerty

Wydział Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego komunikuje, że w niedzielę dnia 18 lipca rb. odbędzie się bezpłatny koncert po-

O nagrodę Europy w czw. motocykliści

LONDYN (obsł. wł.). — Dnia 21 września rb. odbędą się w Belfast wielkie międzynarodowe wyścigi motocyklowe o „Grand Prix Europy”. Dotychczas wpłynęły następujące zgłoszenia: 5 Włochów na „Moto Guzzi”, Poel (Holandia) na „Velocette”, Szakley i Adlabert (Węgry) na „Velocette”, Juhan (Czechosłowacja) Vidal i Buiva (Hiszpania), Franconi (Szwajcaria), Sorensen i Jensen (Dania), Game (Francja).

D-028464